

Mødedokument

B9-0169/2024 }
B9-0170/2024 }
B9-0171/2024 }
B9-0176/2024 }
B9-0178/2024 }
B9-0180/2024 } RC1

13.3.2024

FÆLLES BESLUTNINGSFORSLAG

jf. forretningsordenens artikel 132, stk. 2 og 4

til erstatning af følgende beslutningsforslag:

B9-0169/2024 (S&D)
B9-0170/2024 (ECR)
B9-0171/2024 (The Left)
B9-0176/2024 (Verts/ALE)
B9-0178/2024 (Renew)
B9-0180/2024 (PPE)

om tilbagelevering af rumænsk nationalskat, som er blevet ulovligt tilegnet af
Rusland
(2024/2605(RSP))

**Michael Gahler, Eugen Tomac, Traian Băsescu, Siegfried Mureșan,
Ioan-Rareș Bogdan, Vasile Blaga, Daniel Buda, Cristian-Silviu Bușoi,
Gheorghe Falcă, Mircea-Gheorghe Hava, Marian-Jean Marinescu,
Dan-Ștefan Motreanu, Gheorghe-Vlad Nistor, Loránt Vincze, Iuliu**

RC\1298929DA.docx

PE760.481v01-00 }
PE760.482v01-00 }
PE760.483v01-00 }
PE760.487v01-00 }
PE760.489v01-00 }
PE760.491v01-00 } RC1

Winkler, Rasa Juknevičienė, Andrius Kubilius

for PPE-Gruppen

Rovana Plumb, Dan Nica, Victor Negrescu, Mihai Tudose, Claudiu Manda, Adrian-Dragoş Benea, Carmen Avram, Maria Grapini, Corina Creţu

for S&D-Gruppen

Vlad-Marius Botoş, Petras Auštrevičius, Fabio Massimo Castaldo, Dita Charanzová, Vlad Gheorghe, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Urmas Paet, Dragoş Pîslaru, Hilde Vautmans

for Renew-Gruppen

Nicolae Ştefănuţă

for Verts/ALE-Gruppen

Cristian Terheş

for ECR-Gruppen

Martina Michels

for The Left-Gruppen

Forslag til Europa-Parlamentets beslutning om tilbagelevering af rumænsk nationalskat, som er blevet ulovligt tilegnet af Rusland (2024/2605(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine tidligere beslutninger om Rusland,
- der henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), særlig artikel 6, 36 og 167,
- der henviser til traktaten om Den Europæiske Union (TEU), særligt til betragtningen hertil og artikel 3, stk. 3,
- der henviser til Haagerkonventionen fra 1954 om beskyttelse af kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt,
- der henviser til Europarådets Parlamentariske Forsamlings udtalelse 193 (1996) af 25. januar 1996 om Ruslands anmodning om medlemskab af Europarådet og til dens resolution 1896 (2012) af 2. oktober 2012 om Den Russiske Føderations opfyldelse af forpligtelser og tilsagn,
- der henviser til den russisk-rumænske traktat af 4. juli 2003 om venskabelige forbindelser og samarbejde og den ledsagende fælles erklæring fra den rumænske og den russiske udenrigsminister, hvorved den russisk-rumænske fælles kommission blev oprettet med henblik på at undersøge spørgsmål, der er udsprunget af de bilaterale forbindelser gennem tiderne, herunder spørgsmålet om den rumænske skat,
- der henviser til konventionen om midlerne til at forbyde og forhindre ulovlig import, eksport og ejendomsoverdragelse af kulturgenstande, vedtaget af UNESCO's Generalforsamlings 16. samling den 14. november 1970,
- der henviser til UNESCO's konvention af 16. november 1972 om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/60/EU af 15. maj 2014 om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra en medlemsstats område og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012¹,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 13. december 2022 om EU-handlingsplanen for bekæmpelse af ulovlig handel med kulturgoder (COM(2022)0800),
- der henviser til Europarådets rammekonvention af 27. oktober 2005 om kulturarvens værdi for samfundet (CETS nr. 199),

¹ EUT L 159 af 28.5.2014, s. 1.
RC\1298929DA.docx

- der henviser til Europarådets konvention af 19. maj 2017 om lovovertrædelser vedrørende kulturgenstande (CETS nr. 221),
 - der henviser til de almindelige folkeretlige principper, som staterne har anerkendt, såsom princippet om suverænitæt og ikkeindblanding, princippet om god tro og princippet om fredelig bilægelse af tvister,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2 og 4,
- A. der henviser til, at en stats guldreserver fungerer som et yderst vigtigt finansielt aktiv, der skaber stabilitet for dens valuta og styrker tilliden til nationens økonomiske styrke;
 - B. der henviser til, at en stats guldreserver spiller en unik og langsigtet rolle inden for finansiering og økonomi og udgør et centralt element i de valutaeserver, som nationerne ligger inde med; der henviser til, at centralbankens guldreserver under finanskriser fungerer som et sikkert aktiv i perioder med uro på markedet;
 - C. der henviser til præambelen til TEU, hvoraf det fremgår, at underskriverne har "ladet sig inspirere af Europas kulturelle, religiøse og humanistiske arv" og ønsker at "styrke solidariteten mellem deres folk, samtidig med at de respekterer disses historie, kultur og traditioner", og artikel 6 i TEUF, hvor kultur er oplyst som et politikområde under "Unionens kompetencekategorier og -områder" med forskellige foranstaltninger, som EU kan træffe for at "understøtte, koordinere eller supplere medlemsstaternes tiltag"; der henviser til, at medlemsstaterne i henhold til artikel 36 i TEUF har beføjelse til at definere deres nationale skatte inden for deres jurisdiktion og til at gennemføre de nødvendige foranstaltninger til deres beskyttelse;
 - D. der henviser til, at udtrykket "rumænsk nationalskat" omfatter 91,5 ton finguld, der tilhører den rumænske nationalbanks guldreserver, kongelige samlinger af smykker og sjældne mønter med en numismatisk og kulturel værdi, der adskiller sig fra værdien af selve guldet, samt kulturelle, religiøse og arkivmæssige goder, der tilhører landets nationale arv;
 - E. der henviser til, at der er lovgivningsmæssige grunde til tilbagelevering af kulturgenstande og nationalskatte, der ulovligt er blevet fjernet fra et EU-lands område som følge af en overtrædelse af gældende lovgivning eller en overtrædelse af betingelserne for midlertidig tilladelse til at fjerne dem; der henviser til, at Rumænien har et fuldt ud retligt gyldigt krav på sin nationalskat, som blev evakueret til Rusland i 1916 og 1917;
 - F. der henviser til, at skatten blev gemt i Rusland med garanti for, at den ville blive leveret tilbage i sin helhed, i overensstemmelse med dokumenter, der blev undertegnet, og som har værdi af internationale traktater;
 - G. der henviser til, at Ruslands ulovlige tilegnelse af Rumæniens nationalskat udgør en overtrædelse af folkeretten og toldlovgivningen, eftersom overførslen af guldreserver sammen med den omfattende indsamling af kulturgenstande, religiøse genstande og

arkivgenstande til opbevaring under ekstraordinære omstændigheder var omfattet af en behørigt dokumenteret og juridisk gyldig officiel aftale med retlige garantier for tilbagelevering, hvis forpligtelser blev ignoreret;

- H. der henviser til, at de to parter i forlængelse af den fælles erklæring af 4. juli 2003 fra den rumænske og den russiske udenrigsminister oprettede en rumænsk-russisk fælles kommission med henblik på at undersøge spørgsmål, der er udsprunget af de bilaterale forbindelser gennem tiderne, herunder spørgsmålet om den rumænske skat, der blev deponeret i Moskva under første verdenskrig; der henviser til, at kommissionen i løbet af en periode på 15 år kun er mødtes fem gange, og at det sidste møde fandt sted i 2019; der henviser til, at man fra russisk side i protokollerne fra disse møder anerkendte Rumæniens krav mod Den Russiske Føderation og erklærede sig enig i, at de dokumenter, der blev fremlagt fra rumænsk side, var autentiske dokumenter med status som en international traktat, der attesterer Rumæniens deponering af sin skat, herunder landets nationalbanks skat, i Rusland;
- I. der henviser til, at Den Russiske Føderation er retssuccessor til Sovjetunionen, som overtog zar-Ruslands status som juridisk person, og dermed er forpligtet til at tilbagelevere disse aktiver, der tilhører Rumænien;
- J. der henviser til, at tilbageleveringen af den tilegnede rumænske nationalskat er af stor betydning for landets såvel institutionelle som nationale erindring; der henviser til, at tilbagegivelse af kulturarv, der ulovligt er fjernet fra et oprindelsesland, er afgørende for beskyttelsen af kulturarvens universelle værdi;
- K. der henviser til, at det kræver en skræddersyet europæisk indsats at opnå en tilbagelevering af den rumænske nationalskat;
1. beklager, at Rusland ikke fuldt ud tilbageleverer den rumænske nationalskat til Rumænien i overensstemmelse med de forpligtelser, som udtrykkeligt er angivet i de officielle bilaterale aftaler mellem de to stater og som forventet i henhold til folkeretten og internationale normer;
 2. opfordrer indtrængende Den Russiske Føderation til fuldt ud at returnere den resterende del af Rumæniens nationalskat, der blev sendt til Rusland med henblik på opbevaring i perioden 1916-1917, til Rumænien;
 3. minder om, at Ruslands ulovlige tilegnelse af Rumæniens nationalskat er et enestående internationalt tilfælde, hvor en stats monetære guldreserver sammen med kulturelle, religiøse og arkivmæssige genstande, der er en del af denne stats nationale arv, blev overdraget til en anden stat med henblik på opbevaring i henhold til en aftale, der blev fastsat i juridisk gyldige dokumenter med retlige garantier for deres tilbagelevering, men at forpligtelserne i sidste ende blev tilsidesat i strid med folkeretten og internationale sædvaner;
 4. anerkender, at den nationalskat, der blev deponeret til opbevaring i Rusland i 1916 og 1917 i de vanskelige tider af Første Verdenskrig, med Ruslands regerings garanti for

transportsikkerhed, sikkerhed i forbindelse med deponering og sikkerhed i forbindelse med tilbagelevering til Rumænien, er et hidtil uset internationalt tilfælde af ulovlig tilegnelse af guldreserver og kulturgenstande og et spørgsmål af vedvarende interesse for det rumænske samfund;

5. bemærker, at Første Verdenskrig tvang den rumænske regering til at overdrage Rumæniens nationalskat til en allieret stat med henblik på beskyttelse mod ødelæggelse; minder om, at snesevis af tog under krigens strabadser transporterede størstedelen af Rumæniens nationalskat til zartidens Rusland til sikker opbevaring indtil fredstider med en detaljeret fortegnelse over den rumænske nationalbanks guldreserver, og at Rusland gav sin garanti for beskyttelsen og tilbageleveringen heraf, hvilket andre stater var vidne til på daværende tidspunkt; understreger, at den nationalskat, der lovligt blev givet i russisk varetægt, omfattede 91,5 ton finguld, der tilhørte den rumænske nationalbanks reserver, kongelige samlinger af smykker og sjældne mønter sammen med uvurderlige kulturelle og historiske aktiver såsom statsarkiver, dokumenter, værdifulde historiske manuskripter, kulturarvsmalerier, sjældne bøger og samlinger fra mange offentlige og private institutioner, der strækker sig over fem århundreders rumænsk historie;
6. understreger, at den rumænske nationalskat på trods af adskillige forsøg på diplomatiske forhandlinger i kølvandet på Første Verdenskrig aldrig er blevet fuldt ud tilbageleveret af Rusland, således som det var juridisk fastsat i den officielle bilaterale aftale mellem de to stater;
7. bemærker, at størstedelen af de kulturelle, religiøse og arkivmæssige goder, der tilhører den nationale skat, som Rusland ulovligt har tilegnet sig, blev tilbageleveret til Rumænien i 1935 og 1956; fremhæver imidlertid, at ingen af de udestående 91,5 tons finguld, som er en del af Rumæniens nationalbanks reserver, er blevet leveret tilbage, på trods af de protokoller, der blev underskrevet ved overførslen af nationalskatten til Rusland;
8. udtrykker sin bekymring over, at bestræbelserne på at sikre tilbagelevering af den rumænske nationalskat via bilaterale diplomatiske kanaler mellem Rusland og Rumænien og dermed sikre tilbageleveringen af den rumænske nationalskat, herunder de ulovligt tilegnede guldreserver fra Rumæniens nationalbank, på trods af oprettelsen af en fælles russisk-rumænsk kommission med mandat til at muliggøre drøftelser om dette emne er blevet mødt med afslag fra Ruslands side på at tilbagelevere, hvad de tidligere regimer ulovligt har tilbageholdt i strid med de underskrevne tilbageleveringsprotokoller;
9. fremhæver, at der skal lægges særlig vægt på bevarelsen af medlemsstaternes nationale skatte som fastsat i EU-traktaterne;
10. glæder sig over EU's betydelige indsats for at beskytte den nationale, kulturelle og historiske arv ved at gennemføre lovgivning og samarbejdsmekanismer for tilbageleveringen af kultur- og kulturarvsaktiver, der ulovligt er taget fra EU-landes territorier, og dets bestræbelser på at bekæmpe den ulovlige handel med kulturgoder;

11. anerkender, at direktiv 2014/60/EU er den centrale søjle i EU's forpligtelse til at beskytte nationalskatte og kulturgoder, mens EU's handlingsplan mod ulovlig handel med kulturgoder har bekræftet EU's bredere forpligtelse til at beskytte kulturarven; understreger, at ulovligt fjernede kulturgoder skal tilbageleveres, uanset om de er blevet flyttet inden for Unionen eller eksporteret til en stat uden for EU; bemærker, at selv om den nuværende EU-lovgivning i henhold til de relevante bestemmelser i TEUF omfatter tilbageleveringen af kulturgoder og nationalskatte, som inden den 1. januar 1993 er blevet ulovligt fjernet af en medlemsstat til en anden medlemsstat, er tilbagelevering af den rumænske nationalskat fortsat et særligt tilfælde, der kræver en særlig løsning; fremhæver, at den ekstraordinære karakter af den rumænske nationalskats ulovlige tilegnelse understreger de helt særlige forhold, som kræver en skræddersyet europæisk reaktion for at lette dens tilbagelevering, hvilket udvider omfanget af EU's tilgang til tilbagelevering af kulturgoder, som er ulovligt fjernet fra EU-landes områder;
12. understreger, at tilbagelevering af en EU-medlemsstats kulturgoder og nationalskatte, som ulovligt er tilegnet af en stat uden for EU, kræver en omfattende diplomatisk dialog, både bilateralt og i internationale fora;
13. opfordrer Kommissionen til at udvide anvendelsesområdet for EU's politikker for beskyttelse af kulturgoder til også at omfatte inddrivelse af nationalskatte, der er blevet flyttet under krigen i henhold til bilaterale aftaler mellem stater;
14. opfordrer Kommissionen og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil til at medtage den rumænske nationalskats tilbagelevering på den diplomatiske bilaterale dagsorden for forbindelserne mellem EU og Rusland, når den regionale kontekst gør det muligt at genoptage den politiske dialog mellem parterne;
15. opfordrer Kommissionen til at skabe konkrete synergier med den rumænske stat, Rumæniens nationalbank og andre relevante institutioner med henblik på at mobilisere en koordineret indsats og forfølge alle diplomatiske midler til at mægle, fremme kommunikationen - hvor det er hensigtsmæssigt - med russiske modparter og finde løsninger til at sikre, at den savnede nationalskat straks sendes tilbage til, hvor den hører hjemme;
16. opfordrer Kommissionen til at undersøge muligheden for at fungere som partner for de rumænske repræsentanter, der er involveret i den fælles russisk-rumænsk kommission, der har mandat til at drøfte tilbageleveringen af den rumænske nationalskat;
17. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, Tjenesten for EU's Optræden Udadtil, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, Europarådet og dets Parlamentariske Forsamling, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa og Den Russiske Føderations statslige institutioner.